

Pisemne podsumowanie postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko Programu poprawy stanu środowiska przyrodniczego i adaptacji do zmian klimatu w gminie Kobierzyce

Data: 8 września 2022

Opracowanie: ekovert Łukasz Szkudlarek
ul. Średzka 10/1B
54-017 Wrocław

Spis treści

1	WSTĘP	3
2	USTALENIA ZAWARTE W PROGNOZIE	3
2.1	Streszczenie ustaleń zawartych w Prognozie	3
2.2	Sposób uwzględnienia w programie ustaleń, zawartych w Prognozie	6
3	INFORMACJE O PRZEBIEGU OPINIOWANIA I KONSULTACJI SPOŁECZNYCH PRZEPROWADZONYCH W RAMACH STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.....	7
3.1	Opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58 ustawy OOS	8
3.2	Uwagi i wnioski zgłoszone do konsultowanych dokumentów w ramach udziału społeczeństwa	8
4	PROPOZYCJE DOTYCZĄCE METOD I CZĘSTOTLIWOŚCI PRZEPROWADZANIA MONITORINGU SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU	17
5	UZASADNIENIE WYBORU WARIANTU OSTATECZNEJ WERSJI DOKUMENTU	17

1 Wstęp

Opracowanie niniejszego dokumentu wynika z art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 ze zm.) (ustawa OoŚ). Pisemne podsumowanie załącza się do, przyjętego w procedurze strategicznej oceny, *Programu poprawy stanu środowiska przyrodniczego i adaptacji do zmian klimatu w gminie Kobierzyce*, wykazując przyczynę oraz charakter zmian dokumentu, pod wpływem ustaleń Prognozy OoŚ, opinii organów oraz zgłoszonych przez społeczeństwo uwag i wniosków.

Programu poprawy stanu środowiska przyrodniczego i adaptacji do zmian klimatu w gminie Kobierzyce to kompleksowy dokument strategiczny, przygotowany w perspektywie średniookresowej, tj. na najbliższe 15 lat. Diagnozuje on aktualny stan środowiska w gminie oraz zagrożenia, wynikające z postępujących obserwowanych zmian klimatu. W wyniku ustaleń diagnozy – poprzedzającej oceniany dokument, w *Programie* zaproponowano szereg działań, których celem jest poprawa stanu środowiska przyrodniczego oraz innych komponentów środowiska, w tym wód, a także działań adaptacyjnych i mitygujących zmiany klimatu, istotne dla społeczeństwa, gospodarki. W szczególności, *Program* skupił się na zagadnieniach najbardziej podatnych i wrażliwych na spodziewane skutki zmian klimatycznych, takich jak komfort i zdrowie ludzi, zabezpieczenie potrzeb sektorów np. komunalnego, rolniczego.

Przeprowadzone postępowanie strategicznej oceny oddziaływania *Programu* na środowisko, umożliwiło weryfikację zaproponowanych w *Programie* działań, pod kątem ich skuteczności, potencjalnych oddziaływań i celowości. Zgłoszone, w ramach opracowanej Prognozy oraz podczas konsultacji społecznych, uwagi i wnioski pozwoliły na przyjęcie optymalnego wariantu opracowania. Postępowanie w sprawie Strategicznej oceny oddziaływania na Środowisko zostało przeprowadzone przez Wójta Gminy Kobierzyce, przy wsparciu firmy Ekovert, na zasadach określonych w ustawie OoŚ.

2 Ustalenia zawarte w Prognozie

2.1 Streszczenie ustaleń zawartych w Prognozie

Prognoza oddziaływania na środowisko *Programu poprawy stanu środowiska przyrodniczego i adaptacji do zmian klimatu w gminie Kobierzyce* została opracowana na podstawie przepisów rozdziału 2 ustawy OoŚ. Opisano w niej stan środowiska w gminie Kobierzyce, a następnie - bazując na aktualnych danych, opracowanej dla *Programu*, diagnozy – oceniono zaproponowane działania oraz kierunki nadanych priorytetów, w rozwoju których gmina Kobierzyce może realizować kolejne działania z dziedziny poprawy bioróżnorodności, zwiększenia potencjału przyrodniczego i usług ekosystemowych w gminie, poprawie bezpieczeństwa klimatycznego czy aktywizacji społeczeństwa we włączeniu się w czynna ochronę środowiska i zapobieganie zmianom klimatu.

Ocenę, zaproponowanych w *Programie* rozwiązań, oparto o metodykę, dostosowaną do stopnia szczegółowości oraz zakresu dokumentu. Oceną horyzontalną objęto cel *Programu*, jak również zidentyfikowane i wskazane do rozwijania Priorytety, ocena szczegółowa zastosowana została dla zestawu działań.

Rysunek 1 Cel i proptyety Programu poprawy stanu środowiska przyrodniczego i adaptacji do zmian klimatu w gminie Kobierzyce.

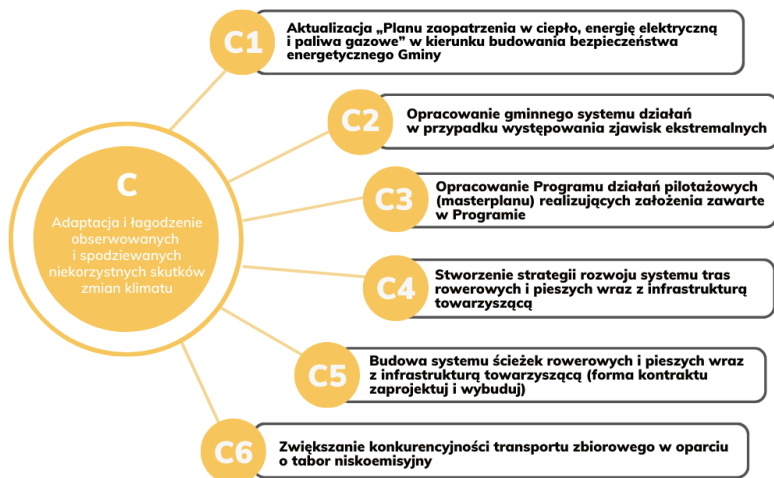
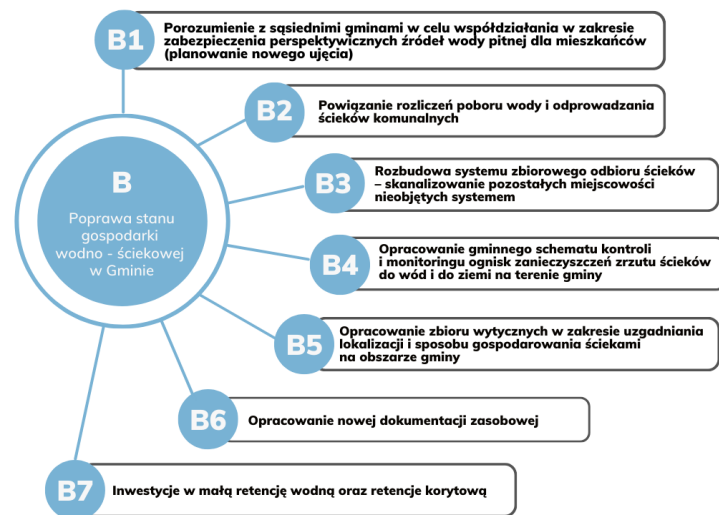
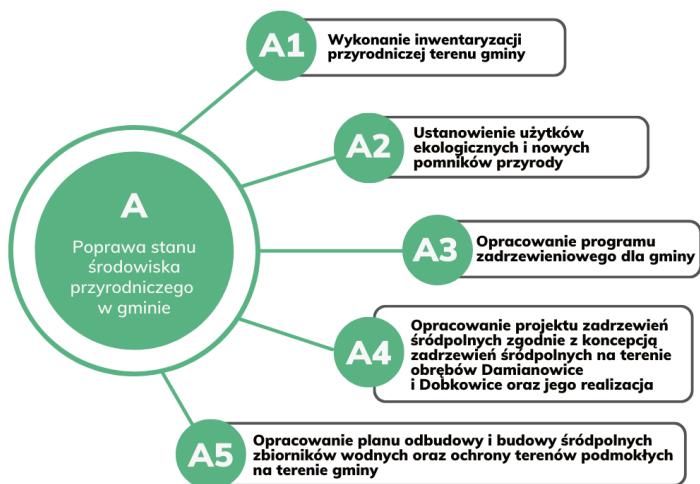
Cel główny Programu oraz realizujące je 11 priorytetów (Rysunek 1) oceniono w Prognozie pozytywnie, w świetle ich prognozowanych skutków i długofalowych efektów jakie – z założenia – mają przynieść. Wśród priorytetów można wyróżnić trzy grupy:

- edukacyjne (nr 1,10),
- organizacyjno - prawne (nr 4,8,9,11),
- operacyjne (nr 2,3,5,6,7).

Kierunki podejmowanych inicjatyw w zakresie wyznaczonych priorytetów aby były skuteczne, winny być realizowane jednocześnie, aby efektywność każdego z nich była zauważalna i wspierała prognozowany efekt synergii. Bez podejmowania działań operacyjnych zmiany administracyjne oraz mentalne nie przyniosą efektu, i odwrotnie, najlepsze inwestycje bez kontekstu społeczno – edukacyjnego nie spełnią swojego długofalowego oddziaływania. Oceniono, że Program stwarza okazję do cyklicznego weryfikowania zestawu działań oraz ewentualną zmianę i rozszerzenie listy zadań do realizacji w razie zmieniających się uwarunkowań zewnętrznych.

Program proponuje wdrożenie zestawu 26 działań, zgrupowanych w 4 blokach tematycznych, obejmujących zarówno całą gminę Kobierzyce, jak i poszczególne jej obszary, wskazane jako najbardziej istotne lub o największym potencjale.

W Prognozie oceniono, iż zaproponowany w Programie zestaw działań stanowi przejrzysty, przyczynowo – skutkowy zestaw zaplanowanych inicjatyw, mających konkretny wymiar i skutek, który – wdrażany - powinien przynieść wymierne efekty minimalizowania negatywnych oddziaływań obserwowanych zmian klimatu oraz stopniowej poprawy stanu środowiska przyrodniczego gminy Kobierzyce.

Rysunek 2 Zestawy działań zaproponowane w Programie.

Szczegółowe analizy potencjalnych oddziaływań wdrożenia działań wykazały, że przeważa oddziaływanie pozytywne (+1), co ma związek z przewagą działań miękkich, nie inwestycyjnych, nastawionych na zmianę polityki, edukację, propagowanie i wspieranie idei ochrony zasobów, które to działania nie przyniosą zauważalnych efektów od razu, ze względu na ich pośredni charakter i długofalowy spodziewany efekt. Tam, gdzie w wyniku diagnozy wskazano potrzebę poprawy stanu i zaproponowano działania bezpośrednio, również techniczne – prognozuje się zdecydowane oddziaływanie pozytywne (+3), dotyczy to komponentu bioróżnorodności i wód. Dla pozostałych komponentów, w tym klimatu, skuteczność proponowanych działań jest sumą składowych wielu czynników i czasu, a efektywność - rozłożona w czasie, stąd w przewadze oceny (+1).

W analizach nie stwierdzono długotrwałego, negatywnego oddziaływania na środowisko żadnego z planowanych działań Programu co oznacza brak znacząco negatywnego oddziaływania na środowisko „Programu...”. Ostateczny bilans oddziaływania „Programu...” dla środowiska jako całości jest pozytywny (+1/+2). Program nastawiony jest na rozwiązanie konkretnych problemów w gminie. Przy założeniu, że pozostałe dokumenty strategiczne gminy będą pełnić rolę uzupełniającą, ocenia się, że wdrożenie „Programu...” ma szansę faktycznie poprawić stan środowiska przyrodniczego oraz gospodarki wodnej na obszarze gminy Kobierzyce.

Z oceny prognozowanego wpływu Programu na komponenty środowiska nie wynika możliwość wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań, zarówno z realizacji założeń, celów, priorytetów jak również działań, realizujących je. Z tego względu nie wskazano również negatywnych oddziaływań skumulowanych.

Prognoza nie wykazała również możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko ocenianego Programu.

2.2 Sposób uwzględnienia w programie ustaleń, zawartych w Prognozie

Prognoza - opracowana w trakcie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko Programu – miała charakter towarzyszący, co oznaczało, iż ustalenia, poczynione w zakresie oceny poszczególnych działań, zawierające konkretne rekomendacje zostały zaprezentowane w Załączniku 1 do Prognozy, w kolumnie 4 każdej z tabel dedykowanych głównym komponentom, a następnie wykorzystane w projekcie Programu, w opisie szczegółowym każdego działania. Tak zmieniony dokument był następnie poddany konsultacjom społecznym oraz przesłany do weryfikacji organom.

Tabela 1 Sposób uwzględnienia ustaleń i rekomendacji Prognozy w Programie

Rekomendacja	Sposób uwzględnienia
Działanie D5: zalecenie opracowania przewodnika metodologicznego	Uwzględniono w opisie
Działanie D6: zalecenie odnośnie zajęć edukacyjnych	Uwzględniono w opisie
Działanie D8: zalecenie powiązania Programu „Zielone Kobierzyce” z platformą internetową; uwzględnienie w programie zmian jakie są planowane do wdrożenia na terenie gminy, które mają za zadanie poprawić stan środowiska przyrodniczego	Uwzględniono w opisie
Działanie D9: - opracowanie powinno zawierać przykładowe działania jakie powinny zostać podjęte w celu przejścia na ekologiczne uprawy	Uwzględniono w opisie
Działanie D10: rekomendacja aktualizacji katalogu dobrych praktyk co 5 lat w oparciu o aktualne trendy; zaleca się prezentowanie działań które można bez kosztowo wdrożyć, a które to poprawią stan lokalnej bioróżnorodności; katalog powinien zawierać działania możliwe do wykonania dla każdego mieszkańca gminy, które nie wymagają dużego nakładu finansowego; w ramach dobrych praktyk zaleca się: budowa ogrodów deszczowych, budowa oczek wodnych zbierających wodę, nasadzenia drzew oraz krzewów	Uwzględniono w opisie, w oparciu o najnowsze badania w zakresie efektywności działań

Rekomendacja	Sposób uwzględnienia
Działanie C3: rekomendacja nasadzeń gatunkami rodzimymi, włączając koltywatory ogrodnicze oraz odmiany w uprawach; zalecenie aby w fazie realizacji działań pilotazowych podjąć równoczesne działania minimalizujące	Uwzględniono w opisie

3 Informacje o przebiegu opiniowania i konsultacji społecznych przeprowadzonych w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

W celu spełnienia wszystkich wymogów, nakładanych przepisami ustawy OOOŚ, informację o planowanym rozpoczęciu konsultacji społecznych Programu i opracowanej dla niego Prognozy OOOŚ podano do publicznej wiadomości w postaci:

- informacji i obwieszczenia w siedzibie Wójta Gminy Kobierzyce oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie:

<https://www.ugk.pl/gminny-program-adaptacji-do-zmian-klimatu> ;

- informacji i obwieszczenia na stronie Programu:

[KOBIERZYCE \(partycypacja-publiczna.pl\)](http://KOBIERZYCE.partycypacja-publiczna.pl)

- w materiale prasowym, na stronach ECHO24:

<https://echo24.tv/gminny-program-adaptacji-do-zmian-klimatu-teraz-czas-na-wnioski-mieszkancow/>

- na stronie FB gminy:

<https://www.facebook.com/tukobierzyce/posts/pfbid0LN8JTN97zaKYyFdxcvAD6baTqYt5cs9xpzmMe3eSNeP5wfQCJSuWVDC94PzY82Jml>

Dokumentację, dotyczącą projektu Programu i opracowanej dla niego Prognozy OOOŚ udostępniono:

- w wersji papierowej w siedzibie Wójta Gminy Kobierzyce w Kobierzycach przy al. Pałacowej 1 w dniach pn-pt. w godzinach pracy urzędu w pokoju nr 4;
- w wersji elektronicznej na stronach witryny Programu: konsultacje@partycypacja-publiczna.pl

±

Uwagi można było składać:

- osobiście, w siedzibie Wójta Gminy Kobierzyce,
- pisemnie, za pośrednictwem operatora pocztowego, pod adres Urząd Gminy Kobierzyce al. Pałacowa 1, 55-040 Kobierzyce,
- elektronicznie, wypełniając formularz internetowy, udostępniony na stronach BIP gminy oraz na stronie Programu: konsultacje@partycypacja-publiczna.pl,
- elektronicznie, za pośrednictwem poczty e-mail, pod adres: konsultacje@partycypacja-publiczna.pl

W ramach konsultacji społecznych przeprowadzono również dwa spotkania konsultacyjne, odbyte 11 sierpnia oraz 17 sierpnia w siedzibie Urzędu Gminy Kobierzyce, przy ul. Pałacowej 1, w Sali Błękitnej, w godz. 11-13. W spotkaniach wzięły udział łącznie 2 osoby. Na spotkaniach nie zgłoszono żadnych uwag i wniosków, wymagających dodatkowej analizy i odniesienia się w niniejszym podsumowaniu.

Konsultacje projektu Programu i opracowanej dla niego Prognozy OOŚ rozpoczęły się 4 sierpnia i potrwały do 24 sierpnia 2022r., tj. przez 21 dni, które przewiduje ustawa OOŚ.

W czasie konsultacji społecznych drogą elektroniczną spłynęło łącznie 15 uwag, z czego dwie poza wyznaczonym okresem 21 dni. Pomimo wskazania uwag do Prognozy, dotyczyły one realizacji Programu i zawartych w nich działań. 5 zgłoszonych uwag Program realizuje w pełni, zatem uznano je za uwzględnione, wnioski autorów uwagi i autorów zarówno Programu jak i Prognozy były zbieżne. Dalsze 6 spośród ogółu zgłoszonych uwag uznano za częściowo realizowane przez Program i jego działania, część ze zgłoszonych w nich zagadnień wykraczała poza zakres Programu dlatego nie została uwzględniona. Na dwie uwagi odpowiedziano wyjaśnieniem, 1 uwagi nie uwzględniono z przyczyn organizacyjnych, jedna uwaga została uznana za nie dotyczącą procedury OOŚ.

3.1 Opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58 ustawy OOŚ

Zgodnie z art. 54 ust. 1 Ustawy OOŚ organ prowadzący strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko przesłał opracowany projekt Programu wraz z Prognozą do właściwych organów, celem zaopiniowania.

Pismem z dnia 31 sierpnia 2022 r. nr WSI.410.347.2022.KM.2 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu ustosunkował się do zawartych w Prognozie ocenach i przychylił się do wniosku z Prognozy o braku potencjalnych znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko Programu poprawy stanu środowiska przyrodniczego i adaptacji do zmian klimatu w gminie Kobierzyce.

Postanowieniem z dnia 16 sierpnia 2022 r. nr ZNS.9022.4.72.2022.DG Wojewódzka Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna we Wrocławiu zaopiniowała pozytywnie i bez uwag projekt Programu poprawy stanu środowiska przyrodniczego i adaptacji do zmian klimatu w gminie Kobierzyce wraz z załączoną Prognozą.

3.2 Uwagi i wnioski zgłoszone do konsultowanych dokumentów w ramach udziału społeczeństwa

Uwagi zgłoszone w czasie trwania konsultacji społecznych zostały zestawione w tabeli poniżej.

Tabela 2 Tabela rozbieżności uwag i wniosków do projektu „Prognozy oddziaływania na środowisko Programu poprawy stanu środowiska przyrodniczego i adaptacji do zmian klimatu w gminie Kobierzyce”.

Lp.	Nazwa organizacji/ osoba fizyczna	Data i metoda złożenia uwagi/wniosku	Imię zgłaszającego uwagi/ wniosku	Część dokumentu (strona/rozdział/podrozdział/akapit/załącznik) której dotyczy uwaga	Treść zgłaszanej uwagi	Uzasadnienie zgłaszanej uwagi/wniosku	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku (uwzględniona w całości/ uwzględniona w części/ nieuwzględniona / wyjaśnienie/ nie dotyczy)	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
Uwagi zgłoszone w terminie obowiązywania konsultacji społecznych								
1	Osoba fizyczna	09.08.2022 r. za pośrednictwem e-mail	Pan Krzysztof	Prognoza	przesyłam dwie propozycje do prognozy: 1. Zwiększenie obszarów zielonych poprzez nasadzenia, tworzenie parków, małych parków w północnej części Gminy, szczególnie na działkach jeszcze nie zurbanizowanych, np. w miejscowości Ślęza i Bielany Wr. po wschodniej stronie linii kolejowej do rzeki Ślęzy, wspieranie zadrzewień na terenach prywatnych, zachęcanie właścicieli do zadrzewień..	-	Uwzględniono częściowo	Prognoza- jako dokument oceniający propozycje zakresu samego Programu - może wnioskować za wprowadzeniem rozwiązań alternatywnych. W analizie wariantowej w rozdziale 4.4 wskazano, iż w wyniku przeprowadzonej oceny oddziaływania, która towarzyszyła procesowi opracowaniu projektu programu wskazano rekomendacje, które zostały uwzględnione w samym dokumencie głównym. Wyjaśniamy, iż wnioskowane rozszerzenie prognozy może się odnosić bezpośrednio do propozycji rozszerzenia zadań Programu. Jednocześnie zauważamy, iż wniosek o zwiększenie obszarów zielonych był postulowany przez sam Program, a działaniem realizującym jest działanie A3. Zaleceniem Prognozy dla jego realizacji, poprawiających też jego skuteczność było m. in. włączenie w proces projektowania zadrzewień gminnych mieszkańców gminy, tj: zaangażowanie mieszkańców w proces tworzenia programu i program dla mieszkańców „drzewko za elektrośmieci”. Zgłoszona uwaga dotycząca wskazanego konkretnego miejsca potencjalnych zadrzewień może być więc jednym z elementów realizacji przyszłego Planu zadrzewień, jako efektu działania A3.
2					2. Zagospodarowanie naturalnego zbiornika wodnego w Tyńcu Małym (dz. 364/37), stworzenie przyjaznej naturze przestrzeni wokół zbiornika.	-	Uwzględniono częściowo	Zgłoszona propozycja stanowi przykład zgłoszonej potrzeby nowej kulturowej usługi ekosystemowej. Działanie D6 oraz D8, zaproponowane w Programie przewiduje opracowanie m. in. oferty edukacyjnej, propagującej działania prośrodowiskowe, proklimatyczne, a zgłoszony zbiornik i pomysł jego przyjaznego zagospodarowania może stanowić przykład miejsca realizacji wymienionych działań, np. w ramach specjalnych akcji edukacyjnych czy organizacji wydarzeń, miejsca lokalizacji tablic informacyjnych o charakterze edykacyjnym. W kontekście tworzenia miejsca przyjaznego wokół zbiornika można również rozumieć działania z zakresu naturalizacji zbiornika, podniesienia jego walorów przyrodniczych poprzez nasadzenia. Zgodnie z założeniami Program działań obejmuje inwestycje na obszarach i gruntach będących własnością Gminy lub na gruntach zarządzanych przez Gminę. W przypadku wskazanego zbiornika jest

Lp.	Nazwa organizacji/ osoba fizyczna	Data i metoda złożenia uwagi/wniosku	Imię zgłaszającego uwagi/wniosku	Część dokumentu (strona/rozdział/podrozdział/akapit/załącznik) której dotyczy uwaga	Treść zgłaszanej uwagi	Uzasadnienie zgłaszanej uwagi/wniosku	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku (uwzględniona w całości/ uwzględniona w części/ nieuwzględniona / wyjaśnienie/ nie dotyczy)	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
								to realne i wykonalne gdyż zbiornik jest zarządzany przez Gminę Kobierzyce.
3	Osoba fizyczna	12.08.2022 r. za pośrednictwem e-mail	Pan Tomasz	Prognoza	Autorzy projektu zwracają słuszną uwagę do problemu melioracji terenów rolniczych oraz o problemie odrowadzania wód opadowych, które nie są w żaden sposób retencjonowane (pkt. 3.3, 3.5). Warto zwrócić uwagę na brak podejmowania jakichkolwiek działań ze strony władz gminy pod kątem propagowania tzw. mikroretencji w obrębach gospodarstw domowych i wiejskich. Powinny być promowane ww. rozwiązania, a gospodarstwa domowe, które nie odprowadzają opadów deszczowych wprost do kanalizacji deszczowej, mogłyby zostać objęte np. niższą taryfą podatkową.	-	Uwzględniono częściowo	Uwaga o charakterze opinii. Wniosek autora jest zgodny z konkluzjami diagnozy, Programu oraz z oceną zaprezentowaną w Prognozie. Katalog działań zaprezentowany w programie zawiera m. in. działanie B5 oraz B6, odpowiadające postulowanemu problemowi.
4					Autorzy analizy zwracają również uwagę (pkt. 4.1) na brak podejmowania działań zalesiania. Takie działania podejmowane powinny być na nieużytkach, które występują wzdłuż dróg na terenie gminy. Szczególną uwagę zwraca np. brak nasad drzewnych wzdłuż DK nr 35 na zachód od Tyńca Małego. Nasady leśne pomogłyby zintegrować las na północy Tyńca Małego z lasem za DK nr 35, w kierunku na Biskupice Podgórne. Dodatkowo las ten odizolowałby tereny przemysłowe od terenów mieszkalnych. Zaskakuje brak wymogów ze strony władz, alby np. za każdy metr nowo wybudowanej hali fabrycznej/magazynowej inwestor miał obowiązek zasadzić jedno drzewo.	-	Wyjaśnienie	Uwaga zawiera m. In. Propozycje rozwiązań, które są przedmiotem Programu (Działanie A3: Działanie polega na wprowadzaniu zadrzewień na terenie gminy. Powinno być ono poprzedzone rozpoznaniem stanu istniejących zadrzewień na terenie gminy w oparciu o analizy przestrzenne i wizje terenowe (lokalizacja, stan zachowania, skład gatunkowy), rozpoznanie potrzeb zadrzewieniowych oraz szczegółowy program nowych nasadzeń oraz nasadzeń uzupełniających (przy użyciu GIS). Prace powinny być wykonywane przez zespół osób z odpowiednią wiedzą i kwalifikacjami, składający się z architektów krajobrazu, specjalistów w zakresie ochrony i kształtowania środowiska oraz przyrodników. Zaleca się opracowanie programu zadrzewieniowego dla terenu całej gminy, uwzględniającego potrzeby ochrony i odbudowy różnorodności biologicznej i adaptację do zmian klimatu. Przy opracowywaniu programu należy korzystać z poradnika „Zadrzewienia na obszarach wiejskich – dobre praktyki i rekomendacje” (Wyd. Fundacja Ekorozwoju we Wrocławiu, 2018). Złożony wniosek może zatem odnosić się do realizacji już konkretnego działania, na etapie dokumentowania potrzeb Programu zadrzewieniowego. Program zawiera również postulowane przez zgłaszającego uwagę działanie D4: Egzekwowanie przez gminę realizacji przez inwestorów działań minimalizujących presję na środowisko gruntowo-wodne oraz Przyrodnicze.
5					Autorzy projektu w pkt. 3.6 zwracają również uwagę na dobry aktualny stan zasobów ziemi i dobrymi warunkami rolnymi. Dziwi zatem fakt, że od wielu lat kosztem terenów rolnych przybywa hal magazynowych	-	Uwzględniono częściowo	Przedmiotem Prognozy oraz Programu nie jest weryfikacja wydawanych decyzji z zakresu lokalizacji zakładów przemysłowych, czy też decyzji odralniających. Niemniej postępująca zabudowa

Lp.	Nazwa organizacji/ osoba fizyczna	Data i metoda złożenia uwagi/wniosku	Imię zgłaszającego uwagi/wniosku	Część dokumentu (strona/rozdział/podrozdział/akapit/załącznik) której dotyczy uwaga	Treść zgłaszanej uwagi	Uzasadnienie zgłaszanej uwagi/wniosku	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku (uwzględniona w całości/ uwzględniona w części/ nieuwzględniona / wyjaśnienie/ nie dotyczy)	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
					i fabryk również na tych gruntach, których jakość ziemi nie pozostawia wiele do życzenia. Należałoby się zastanowić, kto i na jakiej podstawie wydaje zgody na odrolnienie tych ziem.			przemysłowa, w szczególności terenów północnych gminy jest jednym z czynników warunkujących działania Programu, co było przedmiotem analiz w Diagnostyce Programu i Prognozie. Program zawiera działania obejmujące uporządkowanie sposobu dotychczasowego zagospodarowania, regulacji wprowadzonych miejscowymi planami i kierunkami zagospodarowania przestrzennego gminy w Studium (Działania D1, D2, D3).
6					W oparciu o ww. punkty oraz o treść Programu można dojść do wniosku, że cały projekt i analiza tak dobrze przygotowane przez zespół badaczy i inżynierów, to taki trochę "pic na wodę". Nie trzeba być inżynierem, aby na przestrzeni ostatnich lat zauważyć pogarszający się ogólny stan przyrody na terenie naszej gminy: ubożająca bioróżnorodność, brak zalesień, odrolnianie gruntów rolnych kosztem fabryk i hal, brak mikroretencji, brak propagowania rozwiązań opartych o OZE.1 Wszystko to wskazuje albo na hipokryzję władz gminy, która chce pokazać, że "działa na rzecz zmian klimatu", aczkolwiek w praktyce nie podejmuje żadnych działań, albo na głupotę władzy lokalnej, która nie widzi problemu i woli czerpać zyski "tu i teraz", niż działać faktycznie dla dobra przyrody w naszym regionie. To nie jest tylko problem naszej gminy, Gminy Kobierzyce, ale jest to problem globalny, że władze nie inwestują w ochronę natury, ochronę przyrody, zapominając o tym, że my ludzie z tą przyrodą jesteśmy związani i żyjemy właśnie dzięki niej. Władze gminy zachęcam do zapoznania się z darmowym ebookiem "Czwarta przyroda. Sukcesja przyrody i funkcji nieużytków miejskich" dostępnym do pobrania po wypełnieniu ankiety na https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfESH95VT4CxAS6w87E5eGRjL_qcf-5gnl71EKN_17tHoA/viewform . Mimo że poruszana jest w tym ebooku kwestia głównie terenów miejskich, to może otworzy to oczy władzy na problemy związane z brakiem dostępu do natury dla człowieka.	-	Wyjaśnienie	Przedstawiona opinia wskazuje iż przygotowany dokument jest odbierany jako nie będący w przyszłości do wykorzystania a jedynie symulujący niezbędne działania. Warto wspomnieć jednak, że inicjatywa opracowania dokumentu jako pierwszego kroku podejmowania czynnych działań na rzecz poprawy stanu środowiska i dostosowania do zmian klimatu została podjęta w 2020 r. Na forum województwa, kiedy to w październiku odbyło się pierwsze spotkanie władz w sprawie potrzeby podjęcia działań i opracowania kolejnych kroków na rzecz stworzenia ram operacyjnych i finansowych przyszłych przedsięwzięć. Opracowany dokument Programu zawiera przede wszystkim weryfikację najistotniejszych potrzeb oraz wskazuje narzędzia finansowe, niezbędne do osiągnięcia celu czyli wdrożenia działań. Opracowanie Programu jest odpowiednikiem podobnych dokumentów, które Największe miasta w Polsce opracowują na podstawie Metodyki Adaptacji miast do zmian klimatu, w celu podjęcia odpowiednich działań zaradczych i wyprzedzających – mitygujących spodziewane nasilenie problemów klimatycznych. Opracowanie sporządzone dla Władz Gminy Kobierzyce, choć nieobligatoryjne, dowodzi zainteresowania władz tematem klimatu, dostrzeganiem problemów i przygotowania zasadnych narzędzi – tu dokumentacji – za pomocą których będzie można pozyskiwać środki z funduszy środowiskowych, nie tylko krajowych ale również UE, w celu realizacji działań, zaplanowanych na kolejne 15 lat.
7					Dziwi nieco fakt organizowania konsultacji społecznych w godzinach 11-13 w dniu powszednim. Oznacza to w praktyce brak możliwości uczestniczenia w tych konsultacjach osób, które pracują. A może jest to zabieg specjalny, aby w konsultacjach społecznych wzięło udział jak najmniej osób?	-	Nie uwzględniono	Organizacja spotkań była dopasowana do możliwości czasowych oraz lokalowych organu. Należy pamiętać, że spotkania konsultacyjne nie są elementem obligatoryjnym procedury, szczególnie w dobie pandemii Covid-19, zaś wszystkie niezbędne, zgodne z ustawą kroki w celu poinformowania społeczeństwa i możliwości zapoznania się z dokumentami i zgłaszania uwag sposoby, zostały dotrzymane.

Lp.	Nazwa organizacji/ osoba fizyczna	Data i metoda złożenia uwagi/wniosk u	Imię zgłaszającego uwagi/ wniosku	Część dokumentu (strona/roz dział/podro zdział/ akapit/ załącznik) której dotyczy uwaga	Treść zgłaszanej uwagi	Uzasadnienie zgłaszanej uwagi/wniosku	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku (uwzględniona w całości/ uwzględniona w części/ nieuwzględniona / wyjaśnienie/ nie dotyczy)	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
8	Osoba fizyczna	13.08.2022 r. za pośrednictwem e-mail	Pan Przemysław	Program	<p>Piszę w imieniu naszych mniejszych przyjaciół. Obecnie postępujące zmiany klimatu jak i współczesne rolnictwo nie ułatwia życia naszym zapylaczom. Brak różnorodności pożytków (monokultury upraw), rolnictwo nastawione na jak największy zysk (stosowanie chemii do upraw), ocieplenie klimatu negatywnie wpływają na rozwój rodzin pszczoł i reszty zapylaczy. Pszczoła miodna jest odpowiedzialna za zapylenie około 50-60% gatunków owadopylnych /według niektórych źródeł nawet 80% gatunków roślin/. Zmniejszenie populacji pszczoły miodnej skutkuje obniżeniem plonów rolnych, a następnie stratami finansowymi w sektorze rolniczym i wzrostem cen produktów spożywczych. Korzystając z okazji powstawania "Programu.." można by polepszyć żywot naszych zapylaczy.</p> <p>Dział A3 "Wprowadzenie zadrzewień na terenie gminy" Sadzenie drzew i krzewów przyjaznych zapylaczom dające im nektar ,pyłek , spadź takich jak : Drzewka owocowe ,lipy wierzby, klony, akacje, dęby, aronie, leszczyny, maliny itd.</p> <p>Dział D Edukacja rolników i mieszkańców na temat zapylaczy (opryski, ogrody przyjazne zapylaczom) nawiązanie współpracy na platformie rolnik-pszczelarz w celu poprawy plonów. Dziękuję w imieniu pszczoł i reszty zapylaczy.</p>	-	Uwzględniono	Zgodnie z Programem działania A3 oraz A4 dotyczą zarówno zadrzewień w gminie jak i zadrzewień śródpolnych, na wskazanych terenach. Diagnoza stanu środowiska oraz zalecenia opracowania programów zadrzewieniowych przez wymienione działania powołują się, podobnie jak czyni to autor uwagi, na gatunki przede wszystkim rodzime, oraz sprzyjające bioróżnorodności, obejmujące zarówno drzewa jak i krzewy, w tym miododajne. Uwaga może być wykorzystana jako rekomendacja wprost do zaplanowanych programów zadrzewień wg działań A3 i A4. Odnosnie uwagi do działań edukacyjnych, przygotowanie oferty, m. In. Zawierającej wskazaną platforma stanowi przykład zakresu działania D5 czy D6, uwzględnić je może również działanie D7.
9	Osoba fizyczna	22.08.22	Pani Elżbieta	Program	1. Zmniejszenie intensywności zabudowy terenów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe w zakresie studium i mpzp , co ma ogromny wpływ na zmniejszenie wielkości terenów zielonych.	-	Uwzględniono	Wytyczne dotyczące uporządkowania Studium, miejscowych planów pośrednio wpływających na wydawanie na ich podstawie decyzji administracyjnych jest przedmiotem działań D1, D2, D3.
10					2. Wprowadzenie zróżnicowania terenu gminy pod względem flory w zakresie różnorodności gatunków roślin, co złagodzi ocieplenie klimatu i wpłynie na złagodzenie dyskomfortu termicznego.	-	Uwzględniono	Postulat ten jest realizowany przez działanie A1 – służące dokładnej diagnozie stanu przyrody w gminie, a następnie A2, A3 i A4. Odpowiednie nasadzenia sprzyjające będą wspieraniu potencjału gminy i stopniowemu zwiększeniu bioróżnorodności. Pośrednio wsparciu bioróżnorodności będą też służyć efekty działań z grupy B, takie jak B5, stwarzając odpowiednie środowisko do rozwoju fauny i flory.
11					3. Zwiększenie intensywności zadrzewień śródpolnych, które mają ogromny wpływ na poprawę warunków wodnych	-	Uwzględniono	Uwaga koresponduje wprost z działaniem D4. Działanie to, obejmujące zakresem obszar Damianowic i Dobkowic, jako pilotażu, na którym gmina jest w stanie częściowo na własnych gruntach wprowadzić zadrzewienia oraz zachęcić prywatnych właścicieli do nasadeń. Koncelcja zadrzewień śródpolnych na innych

Lp.	Nazwa organizacji/ osoba fizyczna	Data i metoda złożenia uwagi/wniosku	Imię zgłaszającego uwagi/wniosku	Część dokumentu (strona/rozdział/podrozdział/akapit/załącznik) której dotyczy uwaga	Treść zgłaszanej uwagi	Uzasadnienie zgłaszanej uwagi/wniosku	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku (uwzględniona w całości/ uwzględniona w części/ nieuwzględniona / wyjaśnienie/ nie dotyczy)	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
								potencjalnych teenach gminy powinna opierać się na wypracowanych rozwiązaniach, zachęty dla rolników, zalecane do wprowadzenia powinny być skorelowane z nowymi obowiązkami dla właścicieli gruntów rolnych do nasadzeń, w świetle Nowej Polityki Rolnej UE.
12					4. Zwiększenie powierzchni biologicznie czynnych w obrębie budowl przemysłowych , które przyczynią się do łagodzenia negatywnych skutków w okresie upałów.	-	Uwzględnione częściowo	Działanie D4 zawiera elementy wskazane przez autora uwagi. Wykorzystując procedurę Decyzji środowiskowych i możliwości uwarunkowan dla nowych inwestycji od rekompensat dla potencjalnych strat w środowisku lub przeciwdziałania zmianom klimatu
13	Osoba fizyczna	4.08.2022	Pan Marek	Prognoza	Podoba mi się "check list" do: USTAWY o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko. Nie podoba mi się brak "check list" do: DYREKTYWY 2001/42/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.	Pomimo tego że ustawa jest zharmonizowana z prawem europejskim, zalecam odniesienie się do załącznika I i II przedmiotowej dyrektywy (tak dla bezpieczeństwa procesowego). To w przyszłości może pomóc przy staraniu się o wsparcie unijne dla projektów z PROGRAMU.	Uwzględniono	Do Prognozy dodano Tabelę 2, zawierającą check – list dla wymogów Dyrektywy 2001/42/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY z dnia 27 czerwca 2001 r.
Uwagi zgłoszone poza terminem obowiązywania konsultacji społecznych								
14	Osoba fizyczna	02.08.2022 r. za pośrednictwem e-mail	Pani Agata	Strona internetowa konsultacji społecznych	proszę o sprawdzenie linka https://partycypacja-publiczna.pl/Kobierzyce do dokumentów, ponieważ strona się nie otwiera - w załączeniu PrintScreen	-	Nie dotyczy	Konsultacje społeczne zostały formalnie uruchomione dnia 4 sierpnia, dlatego strona konsultacji również od tej daty formalnie istnieje.

Lp.	Nazwa organizacji/ osoba fizyczna	Data i metoda złożenia uwagi/wniosku	Imię zgłaszającego uwagi/wniosku	Część dokumentu (strona/rozdział/podrozdział/akapit/załącznik) której dotyczy uwaga	Treść zgłaszanej uwagi	Uzasadnienie zgłaszanej uwagi/wniosku	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku (uwzględniona w całości/ uwzględniona w części/ nieuwzględniona / wyjaśnienie/ nie dotyczy)	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				https://partycypacja-publiczna.pl/Kobierzyc				
15	Osoba fizyczna	29.08.2022 r. za pośrednictwem e-mail	Pani Agata		<p>Szanowni Państwo,</p> <p>GPA jest oczekiwany przez nas, mieszkańców, programem a ze względu na zachodzące zmiany w środowisku winien być konsekwentnie realizowany.</p> <p>Po zapoznaniu z dokumentem: Prognoza programu poprawy stanu środowiska przyrodniczego i adaptacji do zmian klimatu w gminie Kobierzyc, moje uwagi dotyczą zbierania informacji o faunie w gminie i jak wykazują autorzy, braku danych. Gmina jest obsługiwana w zakresie zgłoszonych potrąconych zwierząt, to źródło wskaże miejsca, w których dochodzi do potrąceń, jakich gatunków dotyczy. Autorzy opracowania nie skorzystali z tego źródła. W opracowaniu więc nie znalazły się np. borsuki, które widziałam potrącone przy przejeździe kolejowym pomiędzy Bielanami Wrocławskimi a Domasławiem oraz przy ul. Ładnej w Księginicach. Dodatkowo analiza takich danych wskaże kierunki i miejsca przemieszczania się tych zwierząt, a więc będzie można w tych miejscach wdrożyć działania zapobiegawcze.</p> <p>Gminny Program Adaptacji winien obejmować użytki ekologiczne i winny one być wpisane w zestawieniu działań, wraz z konkretnymi terminami realizacji. Niestety w opracowaniu ani w analizie nie zostały wyszczególnione, nie zostały poddane analizie.</p> <p>W odniesieniu do korytarzy ekologicznych: przy ul. Ładnej w Księginicach jest rów, który jest ujmowany jako ciągłość z korytarzem II stopnia zaczynającym się od strony północnej wsi. Będąc mieszkańcem tej wsi od wielu lat obserwuję wędrówkę saren, borsuków, lisów wzdłuż rowu. Zwierzęta przemieszczają się od zagajnika zlokalizowanego pomiędzy Magnicami a Galowicami, przez pola, wzdłuż rowu, przechodzą przez drogę powiatową Domasław-Żórawina (co roku potrącane są sarny, lisy, kuny i borsuki) i dalej w kierunku Domasławia i Komorowic. Planowana budowa obwodnicy Księginic przetnie ten szlak, jak i obecna już droga powiatowa, stąd prośba o zabezpieczenie tego korytarza przepustami oraz "wilczymi oczami".</p>	-	Uwzględniono częściowo	<p>Po analizie uwagi uznano, że Program częściowo uwzględnia zgłoszone wnioski.</p> <p>Odnosnie uwagi dotyczącej metodyki pozyskiwania danych przyrodniczych: Zespoły autorów opracowujące Program oraz Prognozę nie dokonywały samodzielnie inwentaryzacji, wykorzystywały natomiast dane istniejące odnośnie przeprowadzonej dla gminy inwentaryzacji przyrodniczej. Stąd m. In. wniosek o nieaktualności tych danych, prowadzący do konieczności uzupełnienia wiedzy w zakresie stanu środowiska przyrodniczego, w tym fauny, który ma swoje miejsce w odrębnym opracowaniu, wymienionym jako pierwsze działanie w Programie do opracowania, tj. A1. Opisane źródło danych jest jedną z metod obserwacyjnych, stosowanych podczas opracowywania inwentaryzacji przyrodniczej, wykorzystywaną w badaniu populacji poszczególnych grup zwierząt. Inwentaryzacja przyrodnicza nie była przedmiotem opracowania Programu ani Prognozy. Wiarygodny, aktualny stan środowiska może być we właściwy sposób opracowany tylko w „Inwentaryzacji przyrodniczej”, opartej na obserwacjach terenowych trwających – w zależności od gatunków i siedlisk - co najmniej rok, wg ustalonych i zatwierdzonych metod badawczych właściwych organów środowiskowych. Przedmiotem analizy i finalnych danych Inwentaryzacji przyrodniczej jest również szereg innych zagadnień, m. In. Wskazanie przebiegu korytarzy migracji.</p> <p>Program zawiera działanie utworzenia przez władze gminy uchwał ustanawiających użytki ekologiczne (Działanie A2), w oparciu o dokonaną inwentaryzację (działanie A1). Pełna analiza zagadnienia użytków ekologicznych – tj. dokumentacji dla obszaru przeznaczonego do objęcia ochroną może być elementem zakresu Inwentaryzacji, nie samego Programu, gdyż wymaga innych niż Program założeń, zespołu i czasu.</p> <p>Zgłoszona uwaga odnośnie zabezpieczenia dla migracji zwierząt przy realizacji inwestycji obwodnicy Księginic może być wnioskiem</p>

Lp.	Nazwa organizacji/ osoba fizyczna	Data i metoda złożenia uwagi/wniosku	Imię zgłaszającego uwagi/wniosku	Część dokumentu (strona/rozdział/podrozdział/akapit/załącznik) której dotyczy uwaga	Treść zgłaszanej uwagi	Uzasadnienie zgłaszanej uwagi/wniosku	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku (uwzględniona w całości/ uwzględniona w części/ nieuwzględniona / wyjaśnienie/ nie dotyczy)	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
					<p>Dodatkowa informacja, iż w lutym 2022 roku wzdłuż rowu zostały wycięte krzewy i drzewa, które były siedliskiem dla licznych gatunków, a co w opracowaniach autorzy wskazują jako negatywne działanie.</p> <p>Moje uwagi dotyczą obszaru związanego z Księginicami i ich okolicą, ale poparte są wieloletnimi obserwacjami, które przedstawione opracowania potwierdzają od strony merytorycznej. Wieś ma potencjał do realizacji założeń GPA i moje wnioski dotyczą kwestii:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. zabezpieczenia korytarzy ekologicznych poprzez: zamontowanie "wilczych oczu" oraz przepustów na drodze powiatowej (ul. Oławska) oraz projektowanej obwodnicy Księginic 2. jak najszybsze poszerzenie korytarzy poprzez zalesienie terenów wokół wsi oznaczonych w planie zagospodarowania przestrzennego jako ZI (zieleń izolacyjna) 3. wykonanie nasadzeń uzupełniających na ul. Pięknej Wody prowadzącej z Księginic do Komorowic i uzyskania połączenia z kompleksem leśnym przy pałacu Komorowice. Tu dodatkowo nasadzenia pozwolą na uatrakcyjnienie traktu pieszo-rowerowego i być może przyczynią się do szybszego zaplanowania trasy pieszo-rowerowej Galowice-Księginice-Komorowice-Śleza. <p>W odniesieniu natomiast do zestawienia działań zaproponowanych przez autorów opracowania to mojej ocenie zamiast rekomendacji, w warunkach zabudowy, winien być twardy zapis dotyczący gromadzenia deszczówki i zasilania poprzez fotowoltaikę, przede wszystkim dla inwestorów komercyjnych. Podobnie nowo budowane drogi winny od razu mieć wykonane zadrzewienie - taki zapis winien być w wydawanych warunkach i pozwoleniach.</p> <p>Wielkie obszary gminy, na których zlokalizowane są magazyny, mimo wielu lat ich użytkowania, oraz te, które obecnie są budowane, nie posiadają infrastruktury pro-ekologicznej: zielonych ścian, jakichkolwiek nasadzeń. Wykorzystane pod ich budowę powierzchnia nie ma kompensacji w innych lokalizacjach jako teren, który inwestor zadrzewia. Taki wymów pozwoliłby na szybszą realizację założeń GPA, gdyż inwestorzy winni partycypować w, nazwijmy to, kosztach ekologicznych i krajobrazowych gminy.</p>			<p>do uwzględnienia podczas sporządzania decyzji środowiskowej dla tego przedsięwzięcia, w trakcie której prawdopodobnie będą musiały być opracowywane działania minimalizujące, np. przejścia dla zwierząt. Działanie A1 o szybkim uzupełnieniu stanu wiedzy i sporządzeniu inwentaryzacji przyrodniczej pozwoli zdefiniować lokalne szlaki migracyjne i powinno być narzędziem do wykorzystania przy weryfikacji oddziaływań inwestycji przez organy wydające decyzje środowiskowe w tym zakresie.</p> <p>Należy podkreślić, że Program działań jest tzw. „mapą drogową” dla władz Gminy, w jakiej kolejności i które działania należy podejmować dalej w horyzoncie czasowym 5,10 oraz 15 lat. Nie precyzuje z założenia konkretnych rozwiązań technicznych gotowych do zastosowania zapisów, te winny być dla każdego z działań opracowane z wykorzystaniem diagnozy stanu opracowanej przy okazji Programu i poszerzonej o dokładne obserwacje, obliczenia czy inne prace kameralne czy koncepcje. Podsumowując, postulaty zgłoszone w uwadze zawarte są m. in. W działaniach A1, A2, A3, A4, B3, B5, B6, C1, C4, C5, D1, D2, D3, D4 i należy je traktować jako wniosek na etapie opracowywania dokładnego sposobu ich realizacji. Powyższe uwagi wskazują natomiast, że wskazane w Programie działania są niezbędne i stanowią odpowiedź na potrzeby mieszkańców w dziedzinie odbudowy bioróżnorodności, poprawy potencjału przyrodniczego, ochrony przyrody i zmniejszenia negatywnych oddziaływań przemysłu na ludzi i przyrodę.</p>

Lp.	Nazwa organizacji/ osoba fizyczna	Data i metoda złożenia uwagi/wniosku	Imię zgłaszającego uwagi/ wniosku	Część dokumentu (strona/rozdział/ podrozdział/ akapit/ załącznik) której dotyczy uwaga	Treść zgłaszanej uwagi	Uzasadnienie zgłaszanej uwagi/wniosku	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku (uwzględniona w całości/ uwzględniona w części/ nieuwzględniona / wyjaśnienie/ nie dotyczy)	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
					<p>Aspekt działań pro ekologicznych gminy to szerokie pole do promocji gminy oraz firm w niej inwestujących i mojej ocenie potencjał jest niewykorzystany.</p> <p>Dodatkowo metodą małych kroków w wielu miejscach można by realizować tzw. lasy kieszonkowe Miyawaki, np. przy centrach handlowych i innych. Jedno opracowanie mogło by służyć do realizacji w wielu miejscach, a zadanie to było by realizowane przez społeczność lokalną w ramach działań edukacyjnych.</p>			

4 Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

Wychodząc z założenia, że zaprojektowane działania mają przynieść pozytywny efekt poprzez poprawę stanu środowiska przyrodniczego, przez co rozumie się wykorzystanie potencjału gminy i stworzenie warunków do rozwoju bioróżnorodności, a także zminimalizowanie istniejących presji oraz skutków zmian klimatu, biorąc pod uwagę iż działania zaplanowane w Programie mają być realizowane w trzech czasookresach 5, 10 oraz 15 lat, zaproponowany monitoring skutków wdrożenia dokumentu mógłby zawierać weryfikację postępów w realizacji działań, ewaluację ich skutków oraz kwerendę potrzeb ewentualnych zmian. Zaproponowano monitoring w formie 5- letnich raportów z dokonań i zmian uzyskanych dzięki Programowi.

5 Uzasadnienie wyboru wariantu ostatecznej wersji dokumentu

Program poprawy stanu środowiska przyrodniczego i adaptacji do zmian klimatu w gminie Kobierzyce został opracowany w wyniku przeprowadzonej diagnozy stanu, wyłonienia najistotniejszych problemów oraz potencjalnych zagrożeń, biorąc pod uwagę trendy zmian komponentów środowiska w powiązaniu do prognozowanych zmian klimatu. Z tego względu nie rozpatrywano - poza wariantem odstąpienia od przedsięwzięcia – innych wariantów alternatywnych dla Programu. W trakcie oceny oddziaływania na środowisko skutków wdrożenia Programu uznano, iż będzie miał on pozytywne skutki dla środowiska i adaptacji do zmian klimatu (temu był poświęcony), potencjalne negatywne oddziaływania mogą być związane jedynie z okresami realizacji działań 3 technicznych, a przez to będą czasowe odwracalne, natomiast brak realizacji działań Programu uniemożliwi skuteczne przeciwdziałanie m.in.:

- postępującej degradacji i dewastacji środowiska,
- skutkom ocieplenia klimatu,
- niskiemu poziomowi bioróżnorodności,
- zwiększaniu się zasięgu terenów zurbanizowanych,
- degradacji terenów już zdegradowanych,
- zanieczyszczeniu środowiska gruntowo-wodnego,
- spadkowi poziomu ekologicznego rozwoju osiedli,
- spadkowi atrakcyjności gminy.

Zgodnie z powyższym nie wskazano rozwiązań alternatywnych dla Programu i jego działań, wykorzystano jedynie wskazania Prognozy dotyczące wytycznych podwyższających skuteczność działań w ostatecznym kształcie założeń poszczególnych planowanych przedsięwzięć.